

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

PROVOZNĚ EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

Informační podpora bezpečnosti potravin uváděných do oběhu

Bakalářská práce

Autor: Jana Štětinová

Vedoucí bakalářské práce: doc. PhDr. Ivana Švarcová, CSc.

© 2007

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra informačních technologií

Akademický rok 2006/2007

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jana Štětínová

obor Provoz a ekonomika

Vedoucí katedry Vám ve smyslu Studijního a zkušebního řádu ČZU v Praze čl. 16 určuje tuto bakalářskou práci.

Název tématu: **Informační podpora bezpečnosti potravin
uváděných do oběhu**

Struktura bakalářské práce:

1. Úvod
 2. Cíl práce a metodika
 3. Charakteristika informačního zabezpečení
 4. Strategie bezpečnosti, její charakteristika a rozvoj.
 5. Závěr
 6. Seznam literatury
 7. Přílohy
-

Rozsah původní zprávy: 30 - 40 stran

Seznam odborné literatury:

1. Praktická příručka úplné znění zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích včetně doplňujících nařízení a některých prováděcích vyhlášek.1.vydání. Praha: Ministerstvo zemědělství České republiky, 2004. ISBN 80-7084-364-0
2. Strategie bezpečnosti potravin v České republice. Praha: Ústav zemědělských a potravinářských informací ÚZPI, 2002. ISBN 80-7271-101-6
3. Sborník k hygienickému balíčku.2.vydání. Praha: Ministerstvo zemědělství České republiky,2006. ISBN 80-7084-480-9
4. Basl, Josef : Podnikové informační systémy – Podnik v informační společnosti. Praha:Grada 2002.142 s. ISBN 80-247-0214-2

Vedoucí bakalářské práce: **doc. PhDr. Ivana Švarcová, CSc.**

Termín odevzdání bakalářské práce: červen 2007

.....
Vedoucí katedry

.....
Děkan

V Praze dne: 27.11.2006

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Informační podpora bezpečnosti potravin uváděných do oběhu“ vypracovala samostatně a řádně jsem uvedla všechny použité zdroje.

Ve Skočicích dne 24.6. 2007

.....

Jana Štětinová

Poděkování

Děkuji vedoucí bakalářské práce doc. PhDr. Ivaně Švarcové, CSc. za odborné vedení, rady a ochotu při zpracování bakalářské práce.

INFORMAČNÍ PODPORA BEZPEČNOSTI POTRAVIN UVÁDĚNÝCH DO OBĚHU

INFORMATION SUPPORT SAFETY OF THE FOOD ON MARKET

Souhrn

System rychlého varování pro potraviny a krmiva slouží pro ohlašování přímých nebo nepřímých rizik ohrožujících zdraví lidí a zvířat nebo životního prostředí, která pochází z potravin nebo krmiv. Hlášení vyměňovaná systémem slouží k zabránění uvedení do oběhu rizikových potravin a krmiv, případně jejich stažení ze společného evropského trhu. [6]

Klíčová slova

System rychlého varování pro potraviny a krmiva (RASFF), bezpečnost potravin, varování, informace, novinka

Summary

The Rapid Alert System for Food and Feed is the system for the notification of a direct or indirect risk to human and animal health and environment deriving from food and feed.

The notifications under the system prevent risk food and feed from the placing on the market event. their withdrawn from the common EU market.

Key words

Rapid Alert System for Food and Feed (RASFF), Food Safety, Alert notification, Information notification, News

OBSAH

1 Úvod	8
2 Cíl práce a metodika	10
3 Charakteristika informačního zabezpečení	11
4 Strategie bezpečnosti, její charakteristika a rozvoj	12
4.1 Fungování systému v Evropské unii	15
4.1.1 Výrobek.....	15
4.1.2 Rizikový výrobek.....	15
4.1.3 Kritéria pro zaslání oznámení do RASFF	16
4.2 Principy fungování RASFF v ČR	18
4.2.1 Členy sítě RASFF v ČR jsou:	18
4.2.2 Kompetence věcně příslušných orgánů státního dozoru a jejich součinnost.....	20
4.2.3 Zpracování příchozího oznámení z EU	21
4.2.4 Vytvoření originálního oznámení v ČR	22
4.2.5 Popis dalších činností národního kontaktního místa	23
5 Závěr	26
6 Seznam literatury	27
7 Přílohy	28

1 Úvod

Hlavním úkolem bezpečnosti potravin je zamezení uvádění potravin a krmiv do oběhu nebo jejich stažení z oběhu v případě, že představují riziko poškození zdraví spotřebitele. Legislativně se vychází z nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a jsou stanoveny postupy týkající se bezpečnosti potravin.

Systém kontroly je provozován formou sítě, která zahrnuje členské státy, Komisi a Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EUBP). Uvedené nařízení umožňuje za určitých podmínek i účast tzv. třetích zemí. Za správu sítě je odpovědná Komise. Členské státy, Komise a EUBP mají určeno kontaktní místo, které je členem sítě. Členové sítě neprodleně oznamují Komisi prostřednictvím systému rychlého varování (RASFF) jakoukoli informaci týkající se existence vážného přímého nebo nepřímého rizika pro lidské zdraví vyplývajícího z potravin nebo krmiva. Komise neprodleně předá tuto informaci ostatním členům sítě.

Pokud se na společném trhu EU vyskytne potravin nebo krmivo, které představuje riziko ohrožení zdraví spotřebitele nebo hospodářského zvířete, mají členské státy povinnost nahlásit takový případ určenému kontaktnímu pracovišti EK, které je pověřeno sběrem, verifikací, distribucí a archivací těchto informací, jejich důvěrnost je legislativně upravena uvedeným nařízením.

Do této mezinárodní sítě jsou hlášeny nálezy potravin nebo krmiv, které nesplňují požadavky bezpečné potravin či krmiva, nebo které nejsou přiměřeně označeny. Rozumí se tím takové označení potravin či krmiv, aby jejich konzumací z hlediska nedostatečného značení nemohlo dojít k ohrožení zdraví spotřebitele nebo zvířete. Nehlásí se výskyt výrobku, který se neexportuje ze země, kde byl vyroben (tzn. je spotřebován v oblasti, kde byl vyroben a je prokazatelně distribuován pouze na lokální trh).

Každý členský stát si vytváří svou síť sběru a distribuce informací. Prostřednictvím Národního kontaktního místa (NKM) zasílá informace Evropské komisi, která ověřené informace rozesílá ostatním členům sítě. NKM pak zajišťují distribuci informací v členských státech. Na úrovni ČR bylo dohodnuto, že Národním kontaktním místem tohoto systému bude Státní zemědělská a potravinářská inspekce s tím, že odpovědnost za provoz sítě má Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo zdravotnictví, každé v rozsahu svých kompetencí.

2 Cíl práce a metodika

Cílem práce je charakteristika zajištění toku informací o zamezení uvádění potravin a krmiv do oběhu nebo jejich stažení z oběhu v případě, že představují riziko poškození zdraví spotřebitele.

Důležitým aspektem pro metodiku bylo prostudování platných právních předpisů ČR a navazující legislativy EU. Právní předpisy a legislativa se především týkala potravinového práva a to:

- zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28.ledna 2002
- zákon č. 146/2002 Sb., o SZPI a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 147/2002 Sb., o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon), ve znění pozdějších předpisů

3 Charakteristika informačního zabezpečení

V roce 2005 byl zprovozněn společný informační systém dozorových orgánů (ÚKZÚZ, SVS, SRS, GŘC, MZd) pro bezpečnost potravin, který byl vytvořen v rámci projektu Phare „Posílení politiky bezpečnosti potravin“. Státní zemědělská a potravinářská inspekce zabezpečuje administraci systému a koordinuje jeho další rozvoj. [6]

Uživatelé informačního systému netvoří homogenní skupinu, ale liší se svým postavením v rámci organizační a řídicí struktury, která je obvykle zobrazována ve tvaru pyramidy s třemi hlavními úrovněmi – strategickou, taktickou a operativní.

- vrcholový management – nejvyšší úroveň řízení, stanovuje strategii podniku včetně strategie informační
- střední management – pracovníci, kteří řídí zabezpečení včasné a efektivní realizace vkládání dat
- pracovníci zpracovávající znalosti, pořizující data a analyzující data obsažená v podnikovém informačním systému

V případě nutnosti zajištění pořízení většího množství dat, která jsou nezbytná pro vyšší úroveň řízení, případně jsou nutná pro provádění analýz a rozborů je potřeba, aby data byla přesně a včas do informačního systému zadávána.

Pro správné nasazení a především využívání podnikového informačního systému je nutné jeho co nejkomplexnější vnímání, spojené s porozuměním rozdílného chápání podnikového informačního systému z technologického pohledu inženýrů, z pohledu různých skupin uživatelů a dále z pohledu procesního uspořádání podniku. To vše je zároveň dobré skloubit s respektováním holistické dimenze podnikového informačního systému, která umožňuje překročit rámec pouhého IS/IT vnímání celé problematiky.

Předpokladem takového chápání je dobrá znalost možností konkrétních podnikových informačních systémů, porozumění jejich principům, vzájemným vazbám a trendům. [1]

4 Strategie bezpečnosti, její charakteristika a rozvoj

Bezpečnost potravin – zdravotní nezávadnost se stala v poslední době a především v zemích Evropské unie jedním z nejdůležitějších pojmů, který rozhoduje o konkurenceschopnosti potravinářského zboží na trhu.

Termín bezpečnost potravin není legislativně zakotven v právním řádu České republiky. Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích ve znění pozdějších předpisů pracuje s pojmem zdravotní nezávadnost, která je definována: „zdravotně nezávadnými potravinami se rozumí potraviny, které splňují chemické, fyzikální a mikrobiologické požadavky na zdravotní nezávadnost stanovené tímto zákonem, vyhláškou nebo které jsou uváděny do oběhu se souhlasem Ministerstva zdravotnictví. [2]

Termín bezpečnost potravin se používá v evropském právu. Tento termín je podstatně širší než zdravotní nezávadnost ve smyslu definice zákona o potravinách. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva stanovuje, kdy je potravin bezpečná resp. kdy se nepovažuje za bezpečnou.

Dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 se potravin nepovažuje za bezpečnou, je-li považována za poškozující zdraví nebo nevhodnou k lidské spotřebě. Při rozhodování o tom, zda potravin je nebo není bezpečná, se přihlíží k běžným podmínkám použití potraviny spotřebitelem v každé fázi výroby, zpracování a distribuce a k informacím poskytnutým spotřebiteli, včetně informací na etiketě nebo dalších informací obecně dostupných spotřebiteli o tom, zda potravin poškozuje nebo nepoškozuje zdraví, se přihlíží nejen k pravděpodobným okamžitým a nebo krátkodobým a nebo dlouhodobým účinkům dotyčné potraviny na zdraví osoby, která ji konzumuje, ale také k účinkům na další generace, k pravděpodobným kumulativním toxickým účinkům, ke zvláštní zdravotní citlivosti specifické skupiny spotřebitelů v případech, kdy je potravin pro tuto skupinu spotřebitelů určena.

Při rozhodování o tom, zda potravina je nebo není vhodná k lidské spotřebě, se zvaží, zda není potravina s ohledem na její zamýšlené použití nepřijatelná pro lidskou spotřebu z důvodu kontaminace cizorodými nebo jinými látkami, nebo z důvodu hniloby, kažení nebo rozkladu.

Patří-li potravina, která není bezpečná, do dávky, šarže nebo zásilky potravin se stejným zatříděním nebo se stejným popisem, předpokládá se, že všechny potraviny v dané dávce, šarži nebo zásilce rovněž nejsou bezpečné, dokud se po podrobném posouzení nezjistí, že neexistují důkazy o tom, že zbytek dávky, šarže nebo zásilky není bezpečný. Potravina, která je v souladu se zvláštními ustanoveními Společenství regulujícími bezpečnost potravin, se považuje za bezpečnou z hledisek, na něž se vztahují dotyčná ustanovení Společenství.

Skutečnost, že potravina splňuje podmínky zvláštních předpisů použitelných pro tuto potravinu, nebrání příslušným orgánům přijmout vhodná opatření k omezení jejího uvedení na trh nebo k jejímu stažení z trhu v případě, že existují důvody k podezření, že navzdory tomuto souladu není potravina bezpečná.

Neexistují-li žádná zvláštní ustanovení Společenství, považuje se potravina za bezpečnou, je-li v souladu se zvláštními ustanoveními vnitrostátního potravinového práva členského státu, na jehož území je uvedena na trh, pokud jsou tato ustanovení vypracována a používána, aniž jsou dotčena ustanovení Smlouvy. [3]

V širším kontextu se běžně pracuje s pojmem systém bezpečnosti potravin ve smyslu zajištění hygieny a správné výrobní - hygienické praxe v celém řetězci od pole až po vidličku., tj. od prvovýroby (správná a šetrná aplikace prostředků na ochranu rostlin, pohoda hospodářských zvířat, výživa zvířat) přes zpracování surovin potravinářským průmyslem až po prodej konečnému spotřebiteli, neboť každý tento článek může mít potencionální dopad na bezpečnost potraviny. Toto je důvod, proč systém bezpečnosti potravin zohledňuje také zemědělské vstupy a jejich potenciální vliv na celkovou bezpečnost potravin.

Pokud se na společném trhu EU vyskytne potravina, která představuje riziko ohrožení zdraví spotřebitele mají členské státy povinnost nahlásit takový případ určenému

kontaktnímu pracovišti EK, které je pověřeno sběrem, verifikací, distribucí a archivací těchto informací, jejich důvěrnost je legislativně upravena výše uvedeným nařízením.

Do této mezinárodní sítě jsou hlášeny nálezy potravin nebo krmiv, které nespĺňují požadavky bezpečné potraviny či krmiva, nebo které nejsou přiměřeně označeny. Rozumí se tím takové označení potravin, aby jejich konzumací z hlediska nedostatečného značení nemohlo dojít k ohrožení zdraví spotřebitele. Nehlásí se výskyt výrobku, který se neexportuje ze země, kde byl vyroben - je spotřebován v oblasti, kde byl vyroben a je prokazatelně distribuován pouze na lokální trh.

Každý členský stát si vytváří svou síť sběru a distribuce informací a prostřednictvím Národního kontaktního místa (NKM) zasílá informace Evropské komisi, která ověřené informace rozesílá ostatním členům sítě. NKM pak zajišťují distribuci informací v členských státech. Na úrovni ČR bylo dohodnuto, že Národním kontaktním místem tohoto systému bude a v současné době je Státní zemědělská a potravinářská inspekce s tím, že odpovědnost za provoz sítě má Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo zdravotnictví, každé v rozsahu svých kompetencí.

Systém rychlého varování pro potraviny a krmiva Rapid Alert System for Food and Feed, dále jen „RASFF“ byl v ČR převzat dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 28. ledna 2002 stanovující obecné principy a požadavky potravinového práva, zřizující Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanovující postupy v oblasti bezpečnosti potravin č. 178/2002/ES.

Účelem systému RASFF je informování přímých nebo nepřímých rizik ohrožení zdraví lidí, pocházejících z potravin nebo krmiv, které byly distribuovány mimo teritorium jednotlivého členského státu.

System rychlého varování byl v České republice právně zakotven teprve nedávno, na evropské úrovni ale funguje již od roku 1978 a je spravován Komisí ES. Zřízení je ve formě sítě, která kromě Komise ES zahrnuje členské státy Evropské unie a od roku 2002 Evropský úřad pro bezpečnost potravin. System je otevřený účasti dalších zemí a dále zahrnuje ostatní státy Evropského hospodářského prostoru - Norsko, Island, Lichtenštejnsko.

Informace jsou mezi členy sítě vyměňovány především za účelem ochrany zdraví spotřebitele. Výměna informací mezi členy sítě tak slouží k zabránění uvedení do oběhu rizikových potravin nebo krmiv, případně jejich stažení z oběhu.

RASFF v ČR je stanoven dle § 18 odst. 2 zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění pozdějších předpisů a dle § 16b odst. 3 zákona č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů. Tento system je stanoven Nařízením vlády č. 98/2005 Sb., kterým se stanoví system rychlého varování o vzniku rizika ohrožení zdraví lidí z potravin a krmiv.

4.1 Fungování systému v Evropské unii

System se týká rychlého přenosu informací mezi členy sítě RASFF v ČR a Evropskou komisí dále jen „EK“

4.1.1 Výrobek

je potravina nebo krmivo podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002

4.1.2 Rizikový výrobek

je výrobek, který nespĺňuje chemické, fyzikální nebo biologické požadavky na zdravotní nezávadnost stanovené zvláštními právními předpisy nebo který svými

vlastnostmi, složením nebo způsobem použití představuje přímé či nepřímé riziko pro lidské zdraví.

4.1.3 Kritéria pro zaslání oznámení do RASFF

Základním kritériem pro oznámení zasílané prostřednictvím RASFF je poznatek, že výrobek představuje **přímé nebo nepřímé riziko pro zdraví a bezpečnost spotřebitele**, pokud jde o:

- Přítomnost látky zakázané na evropské nebo národní úrovni
- Přítomnost látky nepovolené na evropské nebo národní úrovni
- Překročení limitů stanovených předpisy Evropských společenství nebo při jejich absenci překročení národních limitů. Při absenci výše jmenovaných limitů lze použít jako vodítko mezinárodní limity
- Potraviný živočišného původu pocházející z neschválených podniků - závodů případně jiných zařízení
- Fyzikální rizika (např. cizí tělesa apod.)
- Označování výrobků znamenající zdravotní riziko (např. alergeny, bezlepkové potraviny, přítomnost aditiv nedeklarovaných na obale)
- Neschválené potraviny nového typu
- Jiné nebezpečí

V rámci systému RASFF existují tři kategorie oznámení:

- Varování (Alert notification)

předmětem oznámení je rizikový výrobek, který představuje přímé nebo nepřímé riziko pro zdraví spotřebitele, který se vyskytuje na trhu a tudíž je zapotřebí okamžitě zajistit návazné kroky v souladu s příslušnými právními předpisy a závaznými normami.

[6]

- Informace (Information notification)

předmětem oznámení je výrobek, který nesplňuje některé chemické, fyzikální nebo biologické požadavky na zdravotní nezávadnost, u kterého není pravděpodobnost vzniku akutních nepříznivých zdravotních následků, a tudíž není vyžadován bezprostřední zásah; je dlouhá prodleva mezi vzorkováním a zasláním originálního oznámení a tudíž existuje domněnka, že předmětný výrobek již není běžně na trhu; jedná se o rizikový výrobek zadržovaný na hranicích, příp. v celním skladu, ještě před proclením nebo bylo zboží zachyceno náhodou a je snaha zabránit jeho vyvezení do jiného státu EU. [6]

- Novinka (News)

všechny druhy informací vztahující se k bezpečnosti výrobků, které nebyly oznámeny členskými státy jako "varování" (alert notification) nebo "informace" (information notification), ale které jsou považovány za důležité pro dozorové orgány členských států; může se jednat o informace organizačního rázu. [6]

Členské země EU hlásí do systému RASFF informace o rizikových výrobcích bez rozlišení, zda se jedná o oznámení typu "varování" (alert) nebo "informaci" (information), pouze s průvodním dopisem, ve kterém je návrh na zařazení do kategorie. Na úrovni EK jsou tyto informace zatříděny do příslušné kategorie, je doplněn titulní list, přiřazeno referenční číslo a kompletní oznámení je uloženo do centrální databáze oznámení RASFF <http://forum.europa.eu.int/Public/irc/sanco/rasff/home>.

Hlášení o rizikových výrobcích jsou jednotně vyplňována do standardizovaných formulářů, jejichž podobu určuje Evropská komise s přihlédnutím k požadavkům členských států.

Vzory formulářů pro oznámení RASFF jsou všem členům sítě pod individuálním heslem k dispozici v centrální RASFF databázi.

4.2 Principy fungování RASFF v ČR

Podle ustanovení § 18 odst. 2 zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění pozdějších předpisů a § 16b odst. 3 zákona č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů, bylo vydáno nařízení vlády č. 98/2005 Sb., kterým se stanoví systém rychlého varování o vzniku rizika ohrožení zdraví lidí z potravin a krmiv.

Zkušební provoz systému RASFF byl v České republice zahájen v srpnu 2003 zveřejněním dokumentu Systému rychlému varování pro potraviny a krmiva v České republice ve Věstníku Ministerstva zemědělství. RASFF byl v České republice postupně budován a připravován na zapojení do evropského systému v souladu s usnesením vlády České republiky č. 1320/2001 ke Strategii zajištění bezpečnosti potravin v České republice po přistoupení k Evropské unii. Plné členství České republiky v síti evropského systému RASFF je platné dnem vstupu České republiky do Evropské unie.[6]

4.2.1 Členy sítě RASFF v ČR jsou:

- Orgány státního dozoru nad potravinami a krmivy:

Státní zemědělská a potravinářská inspekce - SZPI

Orgány ochrany veřejného zdraví - OOVZ

Orgány veterinární správy - SVS ČR

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský - ÚKZÚZ

- Spolupracující instituce:

Generální ředitelství cel - GR cel

Státní úřad pro jadernou bezpečnost - SÚJB

Ministerstvo vnitra - MV

Ministerstvo obrany - MO

Ministerstvo spravedlnosti – Generální ředitelství vězeňské služby – MS

- Národní kontaktní místo pro RASFF (dále jen NKM)

je Státní zemědělská a potravinářská inspekce.

- Publikáční centrum

Ústav zemědělských a potravinářských informací – ÚZPI, který shromažďuje a zveřejňuje informace je publikačním centrem.

- Koordinační místo

pro činnost členů sítě rychlého varování, NKM a publikačního centra je MZe - sekretariát Koordinační skupiny bezpečnosti potravin - Odbor bezpečnosti potravin a techniky životního prostředí dále jen „sekretariát Koordinační skupiny“. Na základě předpisů a dokumentů vydávaných EK MZe řídí, koordinuje a kontroluje systém RASFF v ČR. Zadává národnímu kontaktnímu místu požadavky na statistické vyhodnocování a definuje rozsah informací, které jsou považovány za důvěrné.

4.2.2 Kompetence věcně příslušných orgánů státního dozoru a jejich součinnost

Kompetence věcně příslušných orgánů státního dozoru jsou vymezeny zejména zákony:

- č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- č. 146/2002 Sb., o SZPI a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů
- č. 147/2002 Sb., o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů
- č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon), ve znění pozdějších předpisů

Součinnost mezi jednotlivými členy sítě, zejména orgány státního dozoru, při řešení situací vzniklých v souvislosti s příjmem a odesláním oznámení je nutná.

Komunikace mezi členy sítě RASFF v ČR probíhá prostřednictvím e-mailové pošty, popř. mobilních telefonů.

Informace médiím poskytují jednotliví členové sítě RASFF v souladu s příslušnými platnými právními předpisy prostřednictvím pracoviště odpovědného za komunikaci s veřejností nebo s jeho vědomím, o jejich případném zveřejnění informují NKM a Mze. Komunikaci se zástupci třetích zemí, které nejsou členy systému, zajišťují členové sítě v souladu s příslušnými právními předpisy, o této komunikaci informují Ministerstvo zemědělství a v případě potravin také Ministerstvo zdravotnictví.

4.2.3 Zpracování příchozího oznámení z EU

NKM má zajištěn příjem oznámení a jejich distribuci nepřetržitě, tj. 24 hodin denně, 7 dní v týdnu.

Všechna oznámení, procházející systémem RASFF, jsou evidována v databázi RASFF, kterou centrálně spravuje Evropská komise - DG SANCO a k níž mají prostřednictvím svých kontaktních osob všichni členové sítě v ČR zajištěna přístupová práva.

V případě, že je do této databáze zadáno oznámení týkající se České republiky, tzn. ČR je v oznámení uvedena jako země původu výrobku nebo je uvedena distribuce výrobku do ČR, zajistí NKM zaslání tohoto oznámení z e-mailové adresy kontaktního místa rasff@szpi.gov.cz na všechny určené e-mailové adresy kontaktních osob jednotlivých členů sítě RASFF v ČR.

Další distribuce těchto informací je v režimu jednotlivých členů, v souladu s jejich vnitřními metodickými postupy přenosu informací.

Oznámení přicházející do ČR nejsou překládána do češtiny a jsou členům přeposílána v původním znění.

Všichni členové sítě RASFF v ČR bezodkladně vždy potvrdí příjem oznámení NKM a pokud případ spadá do jejich kompetence ohlásí úmysl reagovat.

Reakce na došlá oznámení se od jednotlivých členů sítě RASFF v ČR očekává podle jejich kompetencí vymezených zákonem, popř. na základě výsledků šetření jednoho orgánu státního dozoru pokračuje v šetření výrobku další orgán státního dozoru.

Po ukončení šetření oznámeného výrobku v rámci kompetentního orgánu státního dozoru zajistí kontaktní osoby příslušného člena sítě RASFF v ČR zaslání dodatečného oznámení k originálnímu oznámení NKM. Dodatečné oznámení je vyplněno

do standardizovaného formuláře v anglickém jazyce; příslušný orgán státního dozoru v něm informuje o přijatých opatřeních a o plnění těchto opatření.

Ucelené dodatečné oznámení o všech opatřeních přijatých v České republice zašle NKM Evropské komisi, kontaktním místům ostatních členů sítě RASFF v ČR a sekretariátu Koordinační skupiny.

4.2.4 Vytvoření originálního oznámení v ČR

Oznámení vycházejí z vlastní kontrolní činnosti jednotlivých členů sítě RASFF v ČR.

Pro sjednocení postupu posouzení rizika všech členů sítě RASFF v ČR před odesláním oznámení EK je vypracován dokument „Harmonizovaný postup posouzení rizika členy sítě RASFF“

Rozhodne-li se člen sítě na základě posouzení rizika zaslat informaci o nálezu rizikového výrobku do systému RASFF, vyplní potřebné údaje o výrobku do standardizovaného formuláře, doplní oznámení o související dokumenty v elektronické podobě a zašle návrh originálního oznámení na kontaktní adresu NKM rasff@szpi.gov.cz. Oznámení zasílané národnímu kontaktnímu místu vypracují jednotliví členové sítě v anglickém jazyce. Člen sítě může požádat o odborné posouzení rizik vědecké výbory; o této žádosti informuje Ministerstvo zemědělství.

Za věcnou správnost zasílaného oznámení je v plném rozsahu zodpovědný člen sítě RASFF, který oznámení zasílá, nikoliv NKM, které zajišťuje přenos oznámení na příslušná místa - EK a sekretariát Koordinační skupiny.

Národní kontaktní místo zajistí rozeslání návrhu originálního oznámení všem členům sítě k připomínkování a v případě odsouhlasení návrhu zašle originální oznámení Evropské komisi. V pracovní době zajistí ověření úplnosti, evidenci a vlastní odeslání do EU pověřená osoba národního kontaktního místa (nebo jeho zástupce) přímo

z pracoviště. Mimo pracovní dobu je tento postup zajištěn prostřednictvím mobilního telefonu a notebooku.

V případě, že zasláné informace nejsou kompletní a Evropská komise si vyžádá doplňující informace k oznámení, musí je příslušný člen sítě RASFF v ČR na základě požadavku NKM bezodkladně doplnit.

Evropská komise následně prostřednictvím RASFF databáze informuje NKM, jaká opatření byla v zemích EU přijata v návaznosti na originální oznámení z ČR, včetně informace o následném plnění těchto opatření. NKM tyto informace zašle na kontaktní adresy všech členů sítě RASFF v ČR .

Schéma toku informací systémem RASFF je znázorněno v příloze č. 1

4.2.5 Popis dalších činností národního kontaktního místa

- Národní kontaktní místo ČR centrálně eviduje a archivuje všechna příchozí oznámení, která jsou na území ČR šetřena a všechna originální i dodatečná oznámení odeslaná z ČR systémem RASFF Evropské komisi. Uvedené písemnosti, týkající se jednotlivých členů sítě RASFF v ČR, uchovávají také příslušní členové sítě.
- NKM spravuje na internetové adrese SZPI www.szpi.gov.cz v sekci „Činnost SZPI“ → „RASFF“ → „Sít' RASFF v ČR“ databázi oznámení týkajících se ČR, vzorů formulářů RASFF a dalších souvisejících dokumentů. Přístup do této databáze je zajištěn všem členům sítě RASFF v ČR pod přístupovým heslem.
- NKM zpracovává na základě požadavku sekretariátu Koordinační skupiny přehledy fungování systému RASFF v ČR.
- Zástupci NKM v ČR se účastní pracovních jednání zástupců národních kontaktních míst členských států EU, které organizuje EK v Bruselu.

- NKM zajišťuje setkávání zástupců jednotlivých členů sítě RASFF v ČR. Schůzky jsou svolávány dle potřeby, nejméně jednou ročně, např. v návaznosti na schůzky zástupců národních kontaktních míst v Bruselu.
- NKM informuje Ministerstvo zemědělství o případném zveřejnění informací pocházejících ze systému RASFF některým z členů sítě.

V roce 2005 řešila Česká republika celkem 96 oznámení týkajících se potravin a krmiv zpracovaných na úrovni Evropské unie. Jedná se o oznámení, ve kterých byla Česká republika uvedena jako země původu, nebo do ní byl výrobek distribuován, nebo ve kterých byla Česká republika uvedena jako dodavatel do jiného členského státu.

Z celkového počtu 96 oznámení bylo přijato 51 oznámení – viz. příloha č. 2. Největší podíl nevyhovujících výrobků se vyskytoval v kategorii koření a omáček. Jednalo se především o výrobky s obsahem nepovolených barviv. U masa a masných výrobků byla zjištěna ve třetině případů mikrobiální kontaminace – *Escherichia coli*, *Salmonella typhimurium* a *Listeria monocytogenes*. [6]

Z počtu 38 oznámení odeslaných z České republiky patřilo nejvíce nevyhovujících výrobků do kategorie ovoce a zeleniny, z převážné části se jednalo o zpracované ovoce (džemy, sušené rozinky). Džemy nevyhovovaly z hlediska nadlimitního obsahu nepovolených přídatných látek (např. kyseliny benzoové, kyseliny sorbové). U sušených rozinek byl ve všech případech překročen limit pro přítomnost ochratoxinu A. V kategorii suchých skořápkových plodů byl ve většině případů zjištěn nadlimitní obsah aflatoxinů. U potravin pro zvláštní výživu byla ve čtyřech případech zjištěna přítomnost benzethonium chloridu, látky nevhodné k lidské spotřebě. Dále pak bylo ve dvou případech prokázáno nepovolené ozařování – viz. příloha č. 3 [6]

Česká republika odmítla ze vstupního bodu na trh Evropské unie 7 nevyhovujících zásilek. Zemí původu bylo ve čtyřech případech Turecko, ve dvou případech Vietnam a v jednom případě pocházela zásilka z Číny.

Všechna oznámení v této sekci spadala do kategorie Informace. V pěti případech byly důvodem k pozastavení zásilek aflatoxiny a ve dvou případech přítomnost hmyzu.

Ve čtyřech případech byly zásilky vráceny do země původu (celkem 76tun) a ve třech případech byly zásilky zničeny (1,5tuny) – viz. příloha č. 4 [6]

5 Závěr

Výstupy systému RASFF představují počty oznámení jím řešených v České republice i na úrovni Evropského společenství.

Počet oznámení vzrůstá a dá se předpokládat, že nárůst je způsoben aktivním zapojením nových členských států do systému RASFF, důvěrou členských států ve funkčnost systému a počtem oznámení původem ze zemí mimo Evropské společenství. Všechna oznámení byla vyřešena a byla přijata opatření, kdy ve většině případů došlo ke stažení výrobku z trhu. Významným přínosem je, že informace o oznámeních je možno průběžně zjišťovat na stránkách www.bezpecnostpotravin.cz

Kvalitní technické a technologické zajištění systému a spolupráce členů sítě v České republice zvyšuje jeho účinnost, funkčnost a efektivitu. Případné problémy jsou řešeny na interních koordinačních schůzkách mezi jednotlivými členy sítě.

Cílem systému RASFF je:

- širší využití dat pro zaměření kontrol dozorových orgánů
- využití dat pro oblast rozvojové pomoci
- prohloubení spolupráce členů sítě
- kvalitním a funkčním chováním systému RASFF Česká republika aktivně přispívá do systému rychlého varování pro potraviny a krmiva jako jednoho z mechanismů kontroly bezpečnosti potravin a krmiv na území jednotného trhu Evropského společenství. [6]

6 Seznam literatury

[1] Basl, J. *Podnikové informační systémy – Podnik v informační společnosti*. Praha: Grada, 2002. 142 s. ISBN 80-247-0214-2

[2] *Úplné znění zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích včetně doplňujících nařízení a některých prováděcích vyhlášek*. 1.vydání Praha: MZe ČR, 2004. 327 s. ISBN 80-7084-364-0

[3] *Sborník k hygienickému balíčku*. 2.vydání. Praha: MZe ČR, 2006. 184 s. ISBN 80-7084-480-9

[4] *Strategie zajištění bezpečnosti potravin v České republice*. Praha: Ústav zemědělských a potravinářských informací ÚZPI, 2002. 18 s. ISBN 80-7271-101-6

[5] *Strategie zajištění bezpečnosti potravin v České republice po přistoupení k EU*. Praha: MZe ČR, 2005. 18 s. ISBN 80-7084-403-5

[6] *Zpráva o činnosti RASFF v ČR za rok 2005*. MZe ČR, 2006. 19 s. ISBN 80-7084-539-2

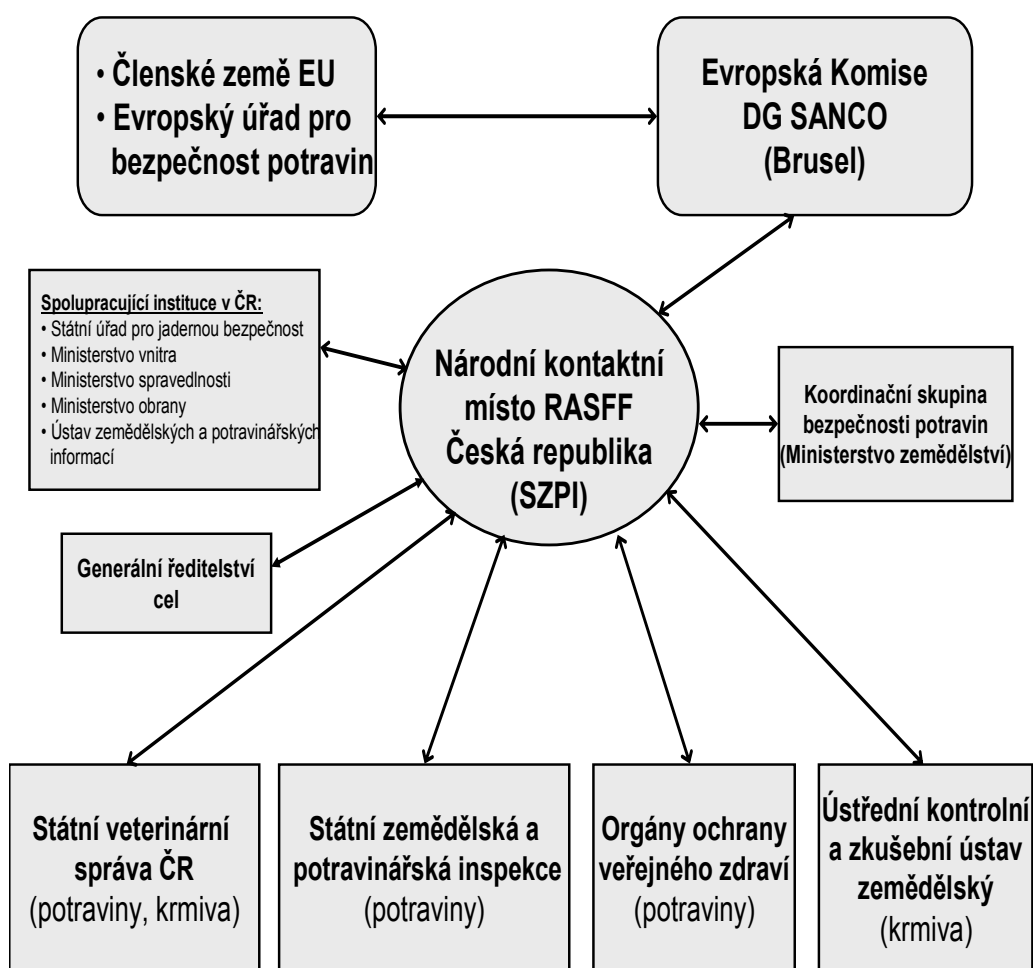
[7] URL <<http://www.szpi.gov.cz>>

[8] URL <<http://www.bezpecnostpotravin.cz>>

7 Přílohy

Příloha č. 1

Schéma fungování systému RASFF

[www.szpi.gov.cz]

Příloha č. 2

Oznámení přijatá systémem RASFF v České republice v roce 2005

Poř. č.	Datum	Notifikuje	Výrobek	Nebezpečí	Země původu	Dozorový orgán
1.	10.1.	Maďarsko	rybí moučka	chloramfenikol	Island přes Německo	SVS ČR, ÚKZÚZ
2.	24.1.	Estonsko	krmná směs pro dojnice	organický selen	Irsko přes Maďarsko	ÚKZÚZ
3.	24.1.	Estonsko	krmná směs Selplex	organický selen	Irsko přes Maďarsko	ÚKZÚZ
4.	24.1.	Estonsko	krmná směs pro prasnice	organický selen	Irsko přes Maďarsko	ÚKZÚZ
5.	1.2.	Slovensko	sardinky v oleji	histamin	Thajsko	SVS ČR
6.	1.3.	Německo	skleničky	migrace Cd a Pb	Čína	OOVZ
7.	23.3.	Švýcarsko	Worčestrová omáčka	barvivo Sudan I	Spoj. království	SZPI
8.	1.4.	Slovensko	rybí moučka	živočišné tkáně	Lotyšsko	ÚKZÚZ
9.	15.4.	Slovensko	mletá pálivá paprika	barvivo Sudan I	Španělsko přes ČR	SZPI
10.	19.4.	Slovensko	nealko nápoj černý rybíz	azorubin E122	ČR	SZPI
11.	20.4.	Slovensko	chilli prášek	barvivo Para Red	Uzbekistán přes španělsko	SZPI
12.	26.4.	Slovensko	rozinky	ochratoxin A	Írán přes ČR	SZPI
13.	4.5.	Slovensko	mletá pálivá paprika	barvivo Sudan I a Sudan 4	španělsko přes ČR	SZPI
14.	26.5.	Nizozemí	tuňákové řezy	oxid uhelnatý	Filipíny	SVS ČR
15.	6.6.	Dánsko	mražená malinová drť	norovirus	Polsko	SZPI
16.	10.6.	Slovensko	nylonová stěrka	migrace primárních aromatických aminů	ČR	OOVZ
17.	16.6.	Slovensko	pektinové želé	erytrozin E127	Brazílie přes ČR	SVS ČR
18.	16.6.	Německo	pstruh duhový	malachitová zeleň	Itálie	SVS ČR
19.	27.6.	Slovensko	krmná směs pro drůbež	živočišné tkáně	ČR	ÚKZÚZ
20.	30.6.	Nizozemí	tuňákové řezy	oxid uhelnatý	Indonésie	SVS ČR
21.	1.7.	Slovensko	pálivá paprika	aflatoxiny	Slovensko	SZPI
22.	6.7.	Slovensko	svítící lízátka	zadušení, absence značení	Čína	SZPI, ČOI
23.	6.7.	Španělsko	klobása „fuet“	Listeria monocytogenes	Španělsko	SVS ČR
24.	6.7.	Itálie	dětská výživa	patulin	Itálie	SZPI
25.	7.7.	Nizozemí	tuňákové řezy	oxid uhelnatý	Filipíny	SVS ČR

pokračování přílohy č. 2

Poř. č.	Datum	Notifikuje	Výrobek	Nebezpečí	Země původu	Dozorový orgán
26.	8.7.	Slovensko	krabí maso	polyfosfáty	Thajsko	SVS ČR
27.	11.7.	Nizozemí	paprika	annato/bixin/norbixin	Peru	SZPI
28.	20.7.	Polsko	mražené kuřecí filety	tetracyklin	ČR	SVS ČR
29.	26.7.	Německo	želatina	H ₂ O ₂	Čína	SVS ČR
30.	17.8.	Francie	rybí moučka	dioxiny	Francie	ÚKZÚZ
31.	18.8.	Belgie	olivový olej	nevhodný k lidské spotřebě	Maroko	SZPI
32.	31.8.	Maďarsko	krůtí maso	Salmonella spp.	Maďarsko	SVS ČR
33.	14.9.	Itálie	hovězí rolka	Salmonella typhimurium	Itálie	SVS ČR
34.	14.9.	Itálie	hovězí maso	Salmonella typhimurium	Itálie	SVS ČR OOVZ
35.	14.9.	Slovensko	mletý černý pepř	Salmonella spp.	Vietnam přes ČR	SZPI
36.	28.9.	Maďarsko	měkký sýr	Escherischia coli	ČR přes Slovensko	SVS ČR
37.	29.9.	Maďarsko	měkký sýr	Escherischia coli	ČR přes Slovensko	SVS ČR
38.	6.10.	Slovensko	kari prášek	barvivo Sudan I	ČR	SZPI
39.	7.10.	Nizozemí	arašídy	aflatoxiny	Brazílie	SZPI
40.	7.10.	Nizozemí	arašídy	aflatoxiny	Čína	SZPI
41.	10.10.	Polsko	maliny	norovirus	Polsko	SZPI
42.	21.10.	Slovensko	žitná mouka	ochratoxin A	Slovensko	SZPI
43.	25.10.	Německo	nealkoholický šumivý nápoj	aktivní kvašení (nebezpečí expolze lahve)	Polsko	SZPI
44.	24.11.	Spojené království	maso neznámého původu	ilegální obchodování	neznámá	SVS ČR
45.	25.11.	Finsko	potravní doplněk	nepovolená potravin nového typu Noni extrakt	Irsko	SZPI
46.	25.11.	Německo	maso různého druhu	podezření na ilegální obchodování	Německo	SVS ČR
47.	9.12.	Polsko	doplněk krmiva	části kostí such. živočichů	Čína přes Belgie	ÚKZÚZ
48.	14.12.	Maďarsko	drůbeží maso	podezření na ilegální obchod	ČR a SR	SVS ČR
49.	15.12.	Nizozemí	dětská výživa	části skla	Polsko	SZPI
50.	21.12.	Dánsko	uzený losos	dušitany	Norsko	SVS ČR
51.	23.12.	Německo	lískové oříšky	aflatoxiny	Turecko, Ruská federace	SZPI

www.bezpecnostpotravin.cz

Příloha č.3

Oznámení odeslaná systémem RASFF v České republice na základě kontroly trhu roce 2005

Poř. č.	Datum	Výrobek	Nebezpečí	Země původu	Dozorový orgán
1.	18.2.	bezvaječné těstoviny	chinolinová žluť E104 a brilantní modř FCF E133	Vietnam	SZPI
2.	4.5.	jahodový džem	kyselina benzoová	Řecko	SZPI
3.	4.5.	borůvkový džem	kyselina benzoová	Řecko	SZPI
4.	13.5.	fazole v tomatě	Sn	Itálie	SZPI
5.	13.5.	bezvaječné těstoviny	chinolinová žluť E104	Vietnam	SZPI
6.	11.5.	rozinky	ochratoxin A	Irán	SZPI
7.	11.5.	rozinky	ochratoxin A	Turecko	SZPI
8.	13.5.	pastiňák	Cd	Polsko	SZPI
9.	18.5.	hlávkový salát	endosulfan	Itálie	SZPI
10.	26.5.	pistácie	aflatoxiny	Irán	SZPI
11.	7.6.	skleničky a džbánky	migrace Cd a Pb	Čína	OOVZ
12.	15.6.	sklenice	migrace Cd a Pb	Irán přes ČR	OOVZ
13.	17.6.	sklenice	migrace Cd a Pb	přes Nizozemí	OOVZ
14.	17.6.	mletá paprika	annato/bixin/norbixin	Španělsko přes Nizozemí	SZPI
15.	20.6.	živí pstruzi	malachitová zeleň	Slovensko	SVS ČR
16.	21.6.	rozinky	ochratoxin A	Irán přes Německo	SZPI
17.	1.7.	paprikové koření	annato/bixin/norbixin	Španělsko přes Nizozemí	SZPI
18.	8.7.	rozinky	ochratoxin A	Uzbekistán	SZPI
19.	8.7.	doplněk stravy	nepovolené ozáření	JAR	SZPI
20.	15.7.	hovězí maso	SRM	Polsko	SVS ČR
21.	15.7.	proslazené třešně	SO ₂	Čína přes Spojené království	SZPI
22.	21.7.	paprika	barvivo Sudan I	Indie	SZPI
23.	28.7.	rybí moučka	živočišné tkáně	Německo	ÚKZÚZ
24.	11.8.	lískové oříšky	aflatoxiny	Turecko	SZPI
25.	12.8.	arašídy	aflatoxiny	Čína přes Litvu	SZPI
26.	9.9.	grepový extrakt GREFIT	benzethonium chlorid	Švédsko	SZPI
27.	9.9.	grepový extrakt CITROGREG	benzethonium chlorid	USA přes Spojené království přes Slovensko	SZPI
28.	9.9.	grepový extrakt CITRICIDAL	benzethonium chlorid	Švédsko	SZPI

pokračování přílohy č. 3

Poř. č.	Datum	Výrobek	Nebezpečí	Země původu	Dozorový orgán
29.	5.10.	hovězí hlavy	organoleptické změny, koliformní bakterie	Belgie prostřednictvím Německa	SVS ČR
30.	10.10.	pistácie	aflatoxiny	Irán	SZPI
31.	7.11.	pistácie	aflatoxiny	Irán	SZPI
32.	25.11.	žitná mouka	ochratoxin A	Slovensko	SZPI
33.	30.11.	jahodový džem	kyselina benzoová, kyselina sorbová	Řecko	SZPI
34.	1.12.	cukrovinky	žlut' SY E110	Španělsko	SZPI
35.	21.12.	grepový extrakt GREOSEPT	benzethonium chlorid	Irsko	SZPI
36.	22.12.	lískové oříšky	aflatoxiny	ÁzARBajDžán	SZPI
37.	22.12.	jahodový džem	kyselina sorbová	Řecko	SZPI
38.	23.12.	doplňk stravy PURE YUCCA	nepovolené ozáření	Spojené státy	SZPI

www.bezpecnostpotravin.cz

Příloha č. 4

Oznámení odeslaná systémem RASFF v České republice na základě kontroly dovozu
roce 2005

Poř. č.	Datum	Výrobek	Nebezpečí	Země původu	Dozorový orgán
1.	12.1.	směs ořechů v medu	aflatoxiny	Turecko	SZPI, GŘC
2.	31.3.	arašídy	aflatoxiny	Čína	SZPI, GŘC
3.	7.6.	rýže	hmyz	Vietnam	SZPI, GŘC
4.	9.8.	lískové oříšky	aflatoxiny	Turecko	SZPI, GŘC
5.	13.10.	sušené fíky	aflatoxiny	Turecko	SZPI, GŘC
6.	27.10.	rýže	škůdci	Vietnam	SZPI, GŘC
7.	17.11.	sušené fíky	aflatoxiny	Turecko	SZPI, GŘC

www.bezpecnostpotravin.cz

Příloha č. 5

NAŘÍZENÍ VLÁDY č. 98, ze dne 9. února 2005, kterým se stanoví systém rychlého varování o vzniku rizika ohrožení zdraví lidí z potravin a krmiv

Vláda nařizuje podle § 18 odst. 2 zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 316/2004 Sb., a podle § 16b odst. 3 zákona č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění zákona č. 21/2004 Sb.:

§1

Předmět úpravy

(1) Toto nařízení¹⁾ upravuje v návaznosti na přímo použitelný předpis Evropských společenství²⁾ systém rychlého varování o vzniku rizika³⁾ ohrožení zdraví lidí z potravin⁴⁾ a krmiv⁵⁾ (dále jen "systém rychlého varování") a úkoly, způsob a postupy předávání informací příslušných ústředních orgánů státní správy zapojených do systému rychlého varování.

(2) Členy sítě⁶⁾ v systému rychlého varování jsou Státní zemědělská a potravinářská inspekce⁷⁾ (dále jen "Národní kontaktní místo"), Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský,⁸⁾ orgány ochrany veřejného zdraví,⁹⁾ orgány veterinární správy,¹⁰⁾ celní orgány,¹¹⁾ Státní úřad pro jadernou bezpečnost, Ministerstvo spravedlnosti a Ministerstvo zemědělství.

1) Je vydáno k provedení a v mezích zákonů, jejichž obsah umožňuje provést úpravu v návaznosti na přímo použitelný předpis Evropských společenství nařízením vlády.

2) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví se postupy týkající se bezpečnosti otravin, v platném znění.

3) Čl. 3 bod 9 nařízení (ES) č. 178/2002, v platném znění.

4) Čl. 2 nařízení (ES) č. 178/2002, v platném znění.

5) Čl. 3 bod 4 nařízení (ES) č. 178/2002, v platném znění.

6) Čl. 50 bod 1 nařízení (ES) č. 178/2002, v platném znění.

7) § 15 odst. 4 zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 316/2004 Sb.

8) § 16b odst. 1 zákona č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění zákona č. 21/2004 Sb.

9) § 78 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb.

10) § 47 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění Zákona č. 131/2003 Sb.

11) § 3 odst. 6 zákona č. 110/1997 Sb., ve znění zákona č. 316/2004 Sb.

12) § 2 písm. u) zákona č. 110/1997 Sb., ve znění zákona č. 316/2004 Sb.

13) Čl. 3 bod 8 nařízení (ES) č. 178/2002, v platném znění.

14) Čl. 52 nařízení (ES) č. 178/2002, v platném znění.

15) Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů.

§2

Základní pojmy

(1) Originálním oznámením se rozumí hlášení klasifikované jako varování nebo informace a rozeslané na formuláři vydaném Komisí Evropských společenství (dále jen "Evropská komise"), které obsahuje

a) popis nebezpečí,

b) podrobný popis potraviny⁴⁾ nebo krmiva,⁵⁾ které představují přímé nebo nepřímé riziko pro zdraví lidí (dále jen "rizikový výrobek"),

c) popis provedených šetření,

d) identifikaci šarží,¹²⁾

e) původ a popis uvádění na trh¹³⁾ rizikového výrobku, který je uveden na trh více než jednoho státu zapojeného do systému rychlého varování, při jeho prvotním nálezů.

(2) Dodatečným oznámením se rozumí hlášení doplňující originální oznámení o nové informace.

§3

Úkoly členů sítě

(1) Pro přenos originálního nebo dodatečného oznámení v systému rychlého varování používají členové sítě pouze určené kontaktní osoby nebo jejího zástupce. Členové sítě komunikují s využitím elektronické pošty, faxu nebo telefonů.

(2) Jednotliví členové sítě

a) zpracovávají a pravidelně aktualizují metodické postupy přenosu informací obsahující podrobný popis prováděných činností a podrobný popis výměny informací (dále jen "metodické postupy přenosu informací"),

b) určí kontaktní osobu a jejího zástupce pro komunikaci s Národním kontaktním místem, kterému oznámí jejich kontaktní elektronické adresy, čísla faxů, telefonů a veškeré změny těchto údajů,

c) vzájemně komunikují při řešení situací vzniklých v souvislosti s přijímáním a odesíláním originálního nebo dodatečného oznámení, s ohledem na povahu rizika v nejkratším možném termínu,

d) vypracovávají originální nebo dodatečné oznámení a zajišťují jeho překlad do anglického jazyka,

e) zajišťují, aby pracovníci s přístupem k informacím v systému rychlého varování dodržovali pravidla důvěrnosti.¹⁴⁾

(3) Kontaktní osoba v souvislosti s oznámením rizikového výrobku vždy neprodleně informuje Ministerstvo zemědělství, v případě potravin také Ministerstvo zdravotnictví, o komunikaci se zástupci země, která není účastníkem systému rychlého varování.

(4) S originálním nebo dodatečným oznámením přijatým a odeslaným podle odstavce 1 se po jeho využití nakládá podle zvláštních právních předpisů.15)

§4

Úkoly Národního kontaktního místa

Národní kontaktní místo

- a) zajišťuje v systému rychlého varování výměnu originálních nebo dodatečných oznámení mezi Českou republikou a Evropskou komisí,
- b) kontroluje správnost a úplnost vyplnění formulářů vydaných Evropskou komisí,
- c) komunikuje s ostatními členy sítě při řešení situací vzniklých v souvislosti s přijímáním a odesíláním originálních nebo dodatečných oznámení, s ohledem na povahu rizika v nejkratším možném termínu,
- d) zajišťuje nepřetržitou pohotovostní službu,
- e) svolává podle potřeby, nejméně však jednou ročně, porady členů sítě,
- f) zpracovává a aktualizuje přehled originálních nebo dodatečných oznámení v systému rychlého varování a pro potřebu členů sítě provádí jejich statistické vyhodnocování,
- g) zpracovává přehled originálních nebo dodatečných oznámení za účelem jejich zveřejnění na internetových stránkách Informačního centra bezpečnosti potravin Ústavu zemědělských a potravinářských informací,
- h) při své činnosti se řídí pokyny vydanými Evropskou komisí a Ministerstvem zemědělství.

§5

Postup Národního kontaktního místa při oznámení výskytu rizikového výrobku členem sítě

Oznámí-li výskyt rizikového výrobku člen sítě, Národní kontaktní místo

- a) ověří úplnost návrhu originálního oznámení, případně požádá o doplnění chybějících údajů,
- b) rozešle návrh originálního oznámení k vyjádření všem členům sítě,
- c) po uplynutí lhůty 24 hodin od rozeslání návrhu podle písmene b) odešle neprodleně ověřené a úplné originální oznámení Evropské komisí, na vědomí rovněž členům sítě; na základě žádosti orgánu státního dozoru [§ 7 odst. 4 písm. b)] odešle originální oznámení Evropské komisí ihned,
- d) po potvrzení klasifikace originálního oznámení Evropskou komisí rozešle tuto informaci všem členům sítě,
- e) na základě originálního oznámení nebo dodatečného oznámení přijatého od členů sítě informuje Evropskou komisí o přijatých opatřeních,
- f) informuje formou dodatečného oznámení Evropskou komisí o tom, jak byla přijatá opatření plněna, zejména zda byla změněna, odvolána nebo zrušena.

§6

Postup Národního kontaktního místa při oznámení výskytu rizikového výrobku Evropskou komisí

(1) Oznamí-li Evropská komise výskyt rizikového výrobku na trhu v České republice, Národní kontaktní místo

a) zašle originální nebo dodatečné oznámení všem ostatním členům sítě s tím, že Státnímu úřadu pro jadernou bezpečnost toto oznámení zašle pouze v případě kontaminace radionuklidy,

b) vypracuje z dodatečných oznámení přijatých od členů sítě úplné dodatečné oznámení o přijatých opatřeních, doložené případným uvedením oznámeného rizikového výrobku na trh do zemí, které jsou účastníky systému rychlého varování, včetně seznamu odběratelů a určení šarží¹²⁾ a množství rizikových výrobků uváděných na trh,

c) zašle vypracované dodatečné oznámení Evropské komisi a na vědomí všem členům sítě.

(2) Je-li oznámen výskyt rizikového výrobku, který byl vyroben v České republice, postupuje se rovněž podle odstavce 1 s tím, že dodatečné oznámení pro Evropskou komisi musí obsahovat rovněž údaje o případném uvedení oznámeného rizikového výrobku na trh v zemích, které nejsou účastníky systému rychlého varování, seznam odběratelů, určení šarží¹²⁾ a množství rizikového výrobku uvedeného na trh.

§7

Postup orgánů státního dozoru a celních orgánů při výskytu rizikového výrobku

(1) Orgán státního dozoru nebo celní orgán v rámci své působnosti v systému rychlého varování stanovené zvláštními právními předpisy¹⁶⁾ (dále jen "věcně příslušný orgán státního dozoru") posoudí rizika a v případě, že se jedná o rizikový výrobek, který se pravděpodobně vyskytuje na trhu v jiném státě zapojeném do systému rychlého varování nebo je z bezpečnostních důvodů pozastaven na vnějších hranicích Evropské unie v České republice, rozhodne o jeho oznámení.

(2) U zjištěného rizikového výrobku věcně příslušný orgán státního dozoru klasifikuje originální oznámení podle metodických postupů přenosu informací.

(3) Věcně příslušný orgán státního dozoru může požádat o odborné posouzení rizik. O této žádosti informuje Ministerstvo zemědělství.

(4) Věcně příslušný orgán státního dozoru po rozhodnutí o oznámení podle odstavce 1 a provedení jeho klasifikace podle odstavce 2 a) vypracuje návrh originálního oznámení,

b) návrh originálního oznámení zašle Národnímu kontaktnímu místu; v případě originálního oznámení klasifikovaného jako varování může požádat Národní kontaktní místo o okamžité odeslání tohoto oznámení Evropské komisi, v ostatních případech je návrh rozeslán prostřednictvím Národního kontaktního místa k vyjádření ostatním členům sítě s žádostí o vyjádření a připomínky zpravidla ve lhůtě 24 hodin,

c) v případě nových skutečností informuje Národní kontaktní místo formou dodatečného oznámení.

-
- 16) Zákon č. 110/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 91/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 166/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů (zákon o obecné bezpečnosti výrobků), ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 147/2002 Sb., o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském), ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

§8

Postup věcně příslušného orgánu státního dozoru při oznámení výskytu rizikového výrobku Národním kontaktním místem

Oznámí-li výskyt rizikového výrobku Národní kontaktní místo, věcně příslušný orgán státního dozoru

- a) potvrdí Národnímu kontaktnímu místu přijetí originálního nebo dodatečného oznámení,
- b) potvrdí Národnímu kontaktnímu místu věcnou příslušnost k provedení kontroly,¹⁶⁾ kterou následně provede; zjistí-li při provádění kontroly, že došlo k distribuci rizikového výrobku na místa patřící do působnosti jiného věcně příslušného orgánu státního dozoru, informuje bezodkladně tento orgán a Národní kontaktní místo,
- c) na základě provedené kontroly podle písmene b) zašle Národnímu kontaktnímu místu dodatečné oznámení o přijatých opatřeních týkajících se oznámeného rizikového výrobku.

§9

Účinnost

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. března 2005.

Příloha č. 6

Seznam použitých zkratk

ČR – Česká republika

DG SANCO – Health and Consumer Protection Directorate-General – Generální ředitelství pro zdraví a ochranu spotřebitele

EK – Evropská komise

ES – Evropská společenství

EU – Evropská unie

EUBP – Evropský úřad pro bezpečnost potravin

GŘC – Generální ředitelství cel

MO – Ministerstvo obrany

MS – Ministerstvo spravedlnosti

MV – Ministerstvo vnitra

MZd – Ministerstvo zdravotnictví

MZe – Ministerstvo zemědělství

NKM – Národní kontaktní místo

OOVZ – Orgány ochrany veřejného zdraví

RASFF - systém rychlého varování pro potraviny a krmiva

SRS – Státní rostlinolékařská správa

SÚJB – Státní úřad pro jadernou bezpečnost

SVS - Státní veterinární správa

SZPI – Státní zemědělská a potravinářská inspekce

ÚKZÚZ – Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

ÚZPI – Ústav zemědělských a potravinářských informací